

lijk met dit water in aanraking komen.

Het verplicht duiken met volgelaatmasker deed zijn intrede in 2002 en Leon Pepping en Rocha Boucher waren de eerste en enige duikers van het korps Abcoude die vanaf het begin hiermee zijn opgeleid.

George de Brey en Anton Schrikenberg hebben vanaf 2002 ook met het volgelaatmasker gedoken na een opleiding hiervoor.

In 2005 heeft men met het volgelaatmasker met onderwater communicatie gedoken samen met de duikers uit Loenen.

Vanaf 18-10-2005 zijn de duikteams van Abcoude en Loenen samengevoegd. Ze gingen met de naam Duikteam Vecht en Venen Oost de waterongevallen samen bestrijden tot en met 31-03-2008.

In het begin van het duiken bij de brandweer duurde de duikopleiding twee winterseizoenen. De omschakeling van twee seizoenen opleiding naar een één seizoen opleiding vond plaats in het jaar 2001.

De meeste waterongevallen vanaf 1982 waren auto's die in de Angstel reden. Ook langs de Lange Coupure, maar vooral in het water langs de Rijksstraatweg. In 1985 waren er drie meldingen auto te water op dit traject. Nadat de veel besproken drempels in het wegdek aangelegd waren tussen Abcoude en Loenersloot, zijn er bijna geen waterongevallen meer geweest op deze route.

Eén van de duikers, Age Hellingwerf uit Loenen, die de Japanse man gevonden had in het jaar 1979, weet nog te vertellen dat het op die donderdagavond 21.10 uur was toen de Japanse man gevonden werd. Age zag dit onderwater want het horloge van de man liep toen nog.

Het korps Abcoude had ook vier duikmedische begeleiders ter ondersteuning van het duikteam.

Dit waren: Marijke van Drie, Henk Beers, Ruud Albers en Jan Hendrixx.

Deze deden hun intrede in het jaar 1997.

Deze vier personen gingen vaak met de duikers mee om te oefenen.

Ook in de Gooi - en Vechtstreek .

Anton Schrikenberg
aschrikenberg@online.nl

Fort Abcoude weer bewapend

Over de forten van de Stelling van Amsterdam spreekt men in onze tijd wel eens van een weerloos "verdedigingsmiddel". Dat wil zeggen: er is geen verdediging meer in de vorm van manschappen en kanonnen. De manschappen zijn er nog wel maar dat zijn goedwillende amateurs die forten beheren en in de gaten houden.

Ook Abcoude kent zo'n groep mensen. In de wandelgangen de Fortisten genaamd. Een aantal enthousiaste, veelal oudere dorpsgenoten, die zich in samenwerking met Natuurmonumenten bekommeren om het wel en wee van ons Fort. Zij organiseren 's zomers eenmaal per maand een rondleiding waaraan altijd veel mensen deel nemen. Deze zomer hebben de Fortisten weer een nieuw initiatief gerealiseerd. Bij de vernieuwde fortbrug staat een kanon! Het doet aan de weerloosheid weinig af, maar nu gaat een stukje oude geschiedenis deel nemen aan recente geschiedenis.

Een stukje techniek.

Het gaat om een gietijzeren voorlader. Dat wil zeggen dat de kanonskogel vóór in de loop wordt geduwd. Vooraf is er een dan zakje kruit ingebracht. Via het zundgat wordt het kruit aangestoken en, hop, daar gaat de kogel richting vijand.

Het aardige van ons kanon is dat het vredelievend van aard is. Nooit heeft het met zijn dodelijke lading de vijand belaagd.

Ons kanon is nl. gegoten in 1839. De laatste krijgshandelingen waarbij in ons land werd geschoten, is in de napoleontische tijd. Ons kanon werd in juli van dit jaar aangevoerd vanuit het Fort Uitermeer aan de Vecht bij Weesp. Hierbij ging er nog iets mis. Bij aankomst bleek dat het een zwaar kanon van ca 5 ton was i.p.v. het "lichtere" kanon dat maar drie ton zou wegen. Maar dank zij de inspanningen van de Fortisten en Maatwerk kon omruil vlot geregeld worden.

En dit is dan het kanon.

Het affuit, zo heet dat houten karretje, is van recente datum. Het werd vervaardigd op de werf Batavia in Lelystad alwaar men de nodige kennis en vakmanschap in huis heeft om een goede replica te maken. Voor de kenners onder de lezers nog wat details.

Ons kanon valt onder de categorie vestinggeschut. Voor schepen is het veel te zwaar en voor kustbatterijen weer te klein. Het kaliber bedraagt ca. 175 mm en dat komt overeen met de plaats waar het is gevonden. Fort Uitermeer is van na 1815. Deze nieuwe forten van de waterlinie gebruikten dit kaliber als een soort standaardkanon.

De totale lengte van de gietijzeren loop bedraagt ca. 235 cm. Het kaliber, bij de trompetvormige loop, is ca 175 mm. Het kanon heeft geen trekken en velden, maar wel een serienummer namelijk 621

Navraag bij de kanonspecialisten leert ons dat het geschut met grote waarschijnlijkheid is gegoten bij de geschutsgieterij in Den Haag. Voor 1830 kwamen bijna alle kanonnen uit Luik. Na de afscheiding van België in 1830 droogde deze stroom volledig op.

Aangezien het tot 1839 duurde voordat Nederland formeel de afscheiding erkende is het niet waarschijnlijk dat dit kanon uit Luik komt. Den Haag was de gieterij die het opgevallen gat moest opvangen en is dus hoogstwaarschijnlijk de plaats van productie. Ook wordt Delft als productieplaats genoemd. Later leverde België wel weer kanonnen.

Veel kanonnen zijn in de 20ste eeuw teruggevonden langs kanalen. In die eeuw werden veel kanalen verbreed en de oude kanonnen uit de forten werden langs de kanalen gebruikt als meerpaal. Met de dichte kant naar boven ingegraven in de wal waren het ideale palen om een schip aan vast te leggen.

De bezoekers van het Fort weten dat er boven de hoofdingang een jaartalsteen is gemetseld waarop 1885 staat. Het jaar dat het fort in gebruik werd genomen. Duidelijk is dus dat het kanon niet bij de geschiedenis van het fort behoort. In 1885 waren er al "verfijnde" kanonnen beschikbaar met elevatiemogelijkheden, vizieren, tandwielen en andere moderniteiten. Vanaf 1880 werd het 120 mm kanon ingevoerd.

Toch mogen we blij zijn met deze deels authentieke aanwinst. Het nieuw vervaardigde affuit maakt er een fraai geheel van ofschoon het eigenlijk niet onder vesting geschut behoort te staan.

Wie weet of kinderen die het beklimmen, niet voor het eerst geraakt worden door de vinger van de geschiedenis. En, en wat dacht u van bruidsparen met gevoel voor ironie die een brisante bruidsfoto willen laten maken? Met dank aan dhr. Joep van Hoof en Wil Zaagman van Mars et Historia.

Wim Timmer
wtimmer1@cs.com